

Transformasjonen til

Skrevet: Linda Knoph Vignæs Foto: Linus Lintner og Linda Knoph Vignæs

Historikken til Neues Museum

Neues Museum i Berlin ble bygget mellom 1843 og 1850 og ble svært skadet av bombing under 2. verdenskrig. Det sto forfallent og forsømt i mange år som en påminnelse om fortiden. Det var både politiske og økonomiske årsaker til dette. Den store diskusjonen var om man skulle være trofast mot den opprinnelige arkitekturen til Friedrich August Stüler, eller skape en bygning for 21. århundre. Etter mange års diskusjoner om hva som skulle gjøres med det museet og usikkerhet omkring hvordan restaureringen skulle foregå, ble debatten avgjort i 1997. Den britiske arkitekten David Chipperfield i samarbeid med restaureringsspesialist Julian Harrap Architect ble tildelt oppgaven med å bringe museet tilbake til livet. Chipperfields plan var å beholde den eksisterende strukturen i sin opprinnelige form, beholde gjenværende deler av Stüler-arkitekturen og fylle hull med moderne tilpassede arkitektoniske løsninger. Der hvor store deler av bygningsmassen var gått tapt, ble det tegnet inn enkle moderne rom. Neues Museum er en del av flere museumsbygninger kalt Museumsøya i Berlin (der finnes blant annet Altes Museum og Bode-museum). Denne unike samling av historiske bygninger og kunstsamlinger i sentrum av Berlin er monumenter av en tidlig utvikling av offentlige museer i Europa. Bygningene reflekterer historien og over hundre år med innsamling av gjenstander til museene.

Neues Museum – Berlin

Skrutt for skritt ble museet møysommelig bygget opp igjen. I oktober 2009, litt over 150 år siden det ble åpnet for første gang, ble Neues Museum åpnet for annen gang. Chipperfields behandling av det historiske stoffet er mesterlig. Selv om det var en del kritiske røster som murret da Chipperfield presenterte de første planene, beviser de enorme køene foran museet det første året etter åpning at Chipperfield hadde truffet en nerve hos de fleste. Arkitektmiljøet har også vært imponert

over hans nyskapende tolkning av sammenflettingen av gammelt og nytt. Han ble tildelt den tyske arkitektforening triennale pris og en rekke andre priser for prosjektet.

Lysdesign

Kardorff Ingeniører fikk lysdesignoppdraget, og begynte å utarbeide sitt lyskonsept i 2000. Museet var på det tidspunktet fortsatt langt fra ferdig. Opprinnelig var det gamle museet et dagslysmuseum uten kunstig belysning. Kardorff Ingeniører ønsket å skape et konsept basert på en balanse mellom dagslys og kunstig belysning. Ved hjelp av 3D-modellen var teamet i stand til å produsere en film. På den måten kunne de betrakte og vandre gjennom museet under ulike simuleringer som viste dagslys på forskjellige tider av året. Det var en intensiv prosess med 3D modellering og "mock-up" tester for å finne hensiktsmessige løsninger og strukturer tilpasset lyskonseptet.

Etter å ha prøvd ut ulike løsninger i to år, ble det bestemt at en spesiell perforert solavskjerming i vinduer med antirefleks-skjold skulle brukes til å redusere lystransmisjon til et minimum (4 %). Den spesielle perforeringen sikrer både utsikten og rommenes luftighet, og til tross for avskjerming gir en dagslysfølelse i rommene. Museets store hovedtrapp er slående og moderne, men glir likevel inn i det gamle. Trapperommet har seks meter høye vinduer, og er utstyrt med mørke grønne solavskjerminger som trekkes fra topp til bunn (automatisert) for å få nytte av mest mulig dagslys. Den kunstige belysning er montert 25 meter over trappen.

Dette for å oppnå en jevn belysning av veggene. Drift og vedlikehold med slike høyder var et tema. Det er blitt nøye tenkt ut i trapperommet og det er spesialdesignet beslag på metallhalogenlampene i taket; et integrert vinsystem på hvert av lyselementene slik at de kan senkes til gulvnivå når lyskilder skal skiftes.

Utstillingsarkitektfirmaet Schiel Projekt har stått for en del av belysningen i flere av glassmonterte. De har plassert små mini armaturer

fakta

Arkitekt: David Chipperfield, London/Berlin, www.davidchipperfield.co.uk

Konserveringsplanlegger: Julian Harrap Arkitekter, London, www.julianharraparchitects.co.uk

Lysdesign: Kardorff Ingeniører, Tyskland – Berlin, www.kardorff.de

Sted: Neues Museum Berlin. Museet en kolleksjon av pre-historisk og tidlig historiske gjenstander, samt en skulptur og papyrus kolleksjon fra Egypt. Museet er på listen over UNESCOs verdensarv.

Brutto areal: 19,600 kvm

Utstillingsområde: 8,550kvm

Startet arbeidet: 1999

Startet konstruksjon: 2003

Ferdigstilt: 10/2009

www.neues-museum.de

Neues Museum – Berlin

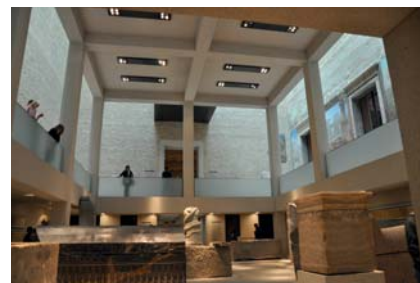
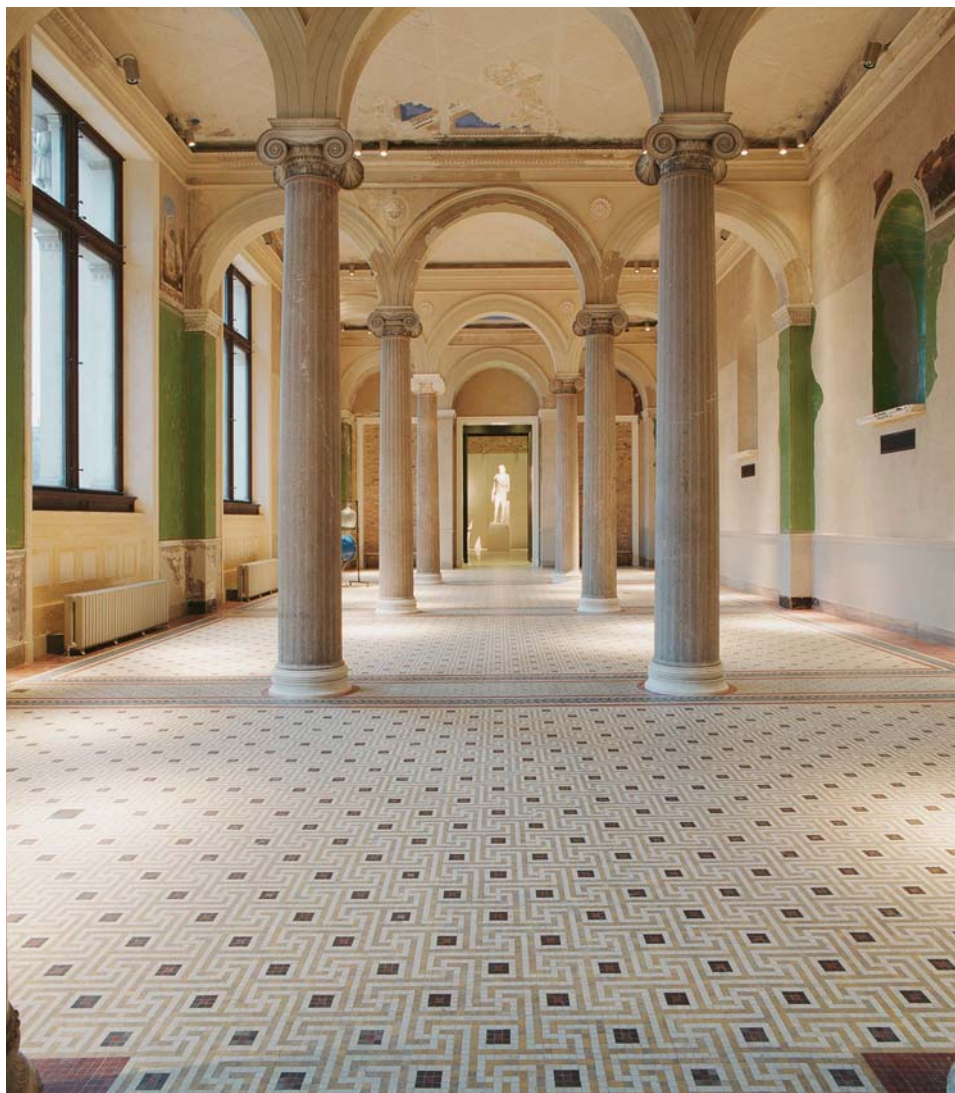
rundt for å fremheve gjenstandene på en diskret måte. Likevel er monteringsløsningene av armaturene i noen av de gamle utstillingslokalene noe forstyrrende elementer i de gamle salene. Det har tydelig vært en utfordring med plasseringen av armaturer i forhold til de mange riksantikvariske hensyn.

Individuelle lysløsninger

I det Neues Museum har de brukt to belysningsprinsipper; generell belysning og objektbelysning. Nødlys er integrert i

den generelle belysningen. I de nye moderne tilbyggene er taklamper og prefabrikerte elementer integrert i armaturene (for eksempel høyttalere og nødlys). I en del av de nye rommene har David Chipperfield spesialtegnede armaturer i bronse. Der hvor utstillingene rommer store skulpturer er det bare objektbelysning som også fungerer som generell belysning til rommet. Det er mange ulike typer rom i museet både når det gjelder utforming, konstruksjon og takhøyde. Dette har ført til mange individuelle behov og

løsninger. Det er brukt over hundre forskjellige lyskilder med individuelle adresser. Det er prosjektert tre tusen armaturer tilsammen i de 50 rommene. Hensynet til en enkel drift og vedlikeholdsplan er kommet langt ned på listen når det gjelder hele anlegget. Hadde anlegget vært planlagt i dag hadde man antagelig prosjektert med mer LED i enkelte rom. Likevel; i dette lysanlegget er det først og fremst objektene og arkitekturen som skulle tilføres en estetisk lyskvalitet. Belysningsmessig har nok takhøydene i de ulike rommene

Museets mest kjente gjenstand er uten tvil den forhistoriske busten av dronning Nefertiti (ca. 1340 f. kr.)

Belysningsleverandører:

Hovedområder

Selux - utstillingbelysning for områder med nye tak, nødlys, gårdsplassebelysning for vrimmelområder og toaletter, forvaltningsområde.

Interferenz - generell belysning og utstillingbelysning med tilpasset innredning for utstillingsområder med nye tak.

RSL - generell belysning for trappetrinn hall, trapp til nivå 0. Utstillingbelysning under plattformen egyptisk gårdsrom

ERCO - generell belysning og utstillingbelysning i prosjektet inkludert spotlight (hovedsakelig i historiske utstillingsarealer)

ETC - Utstillingbelysning gresk gårdsrom;

Andre områder

Bega - trapper nivå 0

Bolich - vedlikeholdbelysning, egyptisk gårdsrom

Derksen - projeksjon hypostil

Louis Poulsen - branntrapper og forvaltningsområde

Lumatec - nødlystegn

RZB - administrasjon område

vært en utfordring. Lysdesignen i utstillingsrommene er sobert utført og er med på framheve de vakre taktile flatene i de nye og gamle utstillingsrommene.

Museets to vinger har hver sitt overdekkede gårdsrom med dobbeltlagsglass som slipper inn mye dagslys på kunsten (skulpturer) under. Dette skaper en lysintensitet og endring i løpet av dagen (også årstidsmessig) og skaper dramatiske variasjoner på utseende av rom og kunst. I tillegg er det montert 150W metallhalogenlamper mellom de to lagene i taket. Dette for å belyse spesielle relieffer og skulpturer slik at publikum kan oppfatte sublim konturer.

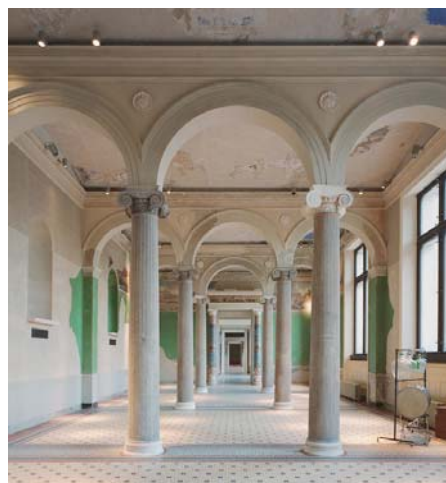
Nefertiti

Museets største egyptiske skatt er den gamle bysten av dronning Nefertiti. Den står inni monter av skuddsikkert glass i Nordkuppelsalen. Det var, ifølge Kardorff Ingeniører en utfordrende oppgave å skulle belyse en så kjent byste. Den er vakker og veldig sensitiv for lys. Nefertiti kunne bli framstilt enten

som eldre eller som ung etter hvordan man valgte å lyssette henne. Dette var avhengig av hvordan man stilte inn retningen og mengde lys. Det ble foretatt mange studier før lyssettingen ble valgt. En ring av nøye fokuserte spotlights er montert langs gesimsen rundt rommet. Dette sikrer at bysten er perfekt belyst fra seks nøye definerte vinkler.

For Kardorff Ingeniører har prosjektet gitt betydelig oppmerksomhet, med nominasjon til tysk Lysdesignprisen i 2011. Selv om Kardorff Ingeniørers arbeid er fullført er Chipperfield ikke helt ferdig. Arkitektkontoret arbeider med hovedplanen for hele museet. Planen tar sikte på å koble alle de fem historiske museer sammen gjennom en underjordisk gangvei og lage et nytt inngangsbygg for hele museumsøya. Dette forventes å bli ferdig i 2015.

Det Neues Museum med sin verdensberømte samling, har oppnådd UNESCOs verdensarvstatus. Når man vandrer rundt i disse atmosfæriske utstillingsrommene er det som de gamle forhistoriske gjenstandene har fått nytt liv.

Havells- Sylvanis

ANNONSE